

Debreczeni Független Újság

pártoktól független politikai napilap.

ELŐFIZETÉSI ÁR:
Helyben: Vidéken:
Egy óra. I kor. Egy óra. I kor. 50 fill.
Negyedévre . . . 3 Negyedévre 4 . . . 50 .

Felolós szerkesztő:
HEGEDŰS LORÁNT.
Kiadók és laptulajdonosok:
HOFFMANN és KRONOVITZ.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
DEBRECZEN,
Placc-utóza 47. és 49. szám.

A drága városok.

Debreczen, július 25.

Amikor a koalíciós kormány kifáradt a meddő munkában, amidőn látta, hogy a közvélemény lelkesedése a fagypontra szállt le, végre elhatározta magát, hogy produktív tere lép és egyetlen alkotásával maradandóvá teszi képzelt uralmát. Ez a maradandó alkotása pedig a piac megrendszabályozására irányuló élelmiszeruzsora-törvény lett volna.

Az egész magyar sajtó hozsáunával üdvözölte Wekerle, Kossuth és Darányi miniszterek rendeleteit, amelyek arra utasították a törvényhatóságokat, hogy a kormány tájékoztatására, az embrióban levő élelmiszeruzsora-törvény életelikeként adatokat gyűjtsenek, javaslatokat tegyenek: miként is lehetne megrendszabályozni a gyomor legnagyobb ellenségeit — az élelmiszeruzsorásokat.

Nagy örömmel fogadták a törvényhatóságok ezeket az egymalomban örülő rendeleteket. Sajnos, a balkezes kormány ebben a sürgető kérdésben is csak megmaradt a kezdeményezésnél, az embrióban levő törvény meghalt, mielőtt megszületett volna.

Es a városok lakosságának megélhetése napról-napra nehezebb lesz, az élelmiszeruzsorások luxussá fejlesztették a taplálkozást és a „Miatyánk“-beli mindennapi kenyérért is hozzájuk kell könyörögnünk, hogy megkaphassuk.

Házasság — tíz perc alatt.

A hazájaunott kivándorló, mielőtt lábát Amerika földjére teheti, tartozik magát Ellis-Island szigetén a legszigorubb vizsgálatnak alávetni.

Aki emberismeretét bővíteni óhajtja s aki „documents humans“-eket gyűjt, ha csak teheti, az látogatasson el a newyorki kikötő előtt fekvő gyötrelmes-szigetre.

Ott a tragikum és a komikum minden eleme egymás mellett föllelhető s a világ semmi kaleidoszkopjában se vá toznak olyan gyorsan a tarka képek, mint a „Detention Room“-ban — a visszatartottak termében. A természetüket illetőleg rokon jelenetek nem hasonlítanak egymáshoz. Mindegyik új, mindegyik érdekes és izgató, amint a különös vizsgálatokat vezető bizottság előtt lejátázdott.

Csak hogy e jelenetek hősei a legritkább esetben voltak tulajdonképeni kivándorlók. De ha az első és a második osztály elsőkéi utasai kénytelenek akaratlanul e teremben vesztegetni, többnyire valami regény rejlik a dolog mögött.

„Uncle Sam“ mostanság szigoruan őrz az Újvilág kapuit, detektiveket tart a gőzöskön és kikötőkben s épen nem kedveli az éteregényeit. Neki a legkedvesebbek a kivándorlók, akinek szegényes, nyomorúságos élete, szabályos vonalakban vonul végig.

Most azonban történt valami, ami elsősorban is a városok figyelmét van hivatva felhívni a piac kérdésének országos rendezésére. A rivális városoknak a közintézmények, állami hivatalok elhelyezése körüli, már szinte bántó és visszatetsző versenyébe ugyanis szintén beleszólt a legnagyobb hatalom: a gyomor!

Kassa város, mely neszté véve a máv. igazgatóság decentralizációjának, sorompóba lépett, hogy üzletigazgatóságához jusson. Ez a törekvése a kormány részéről úgy látszik méltánylásra is talált, mert — mint egyik kassai lap írja — a miskolci üzletvezetőség megszüntetésével Kassa van kiszemelve egyik üzletigazgatóság székhelyéül. Kassa szép reményeit azonban alighanem szétfogja oszlatni a prózai gyomor, mely eddig nem szólt bele a városok koncertjébe, de most veszedelmes ellenségként jelentkezik.

Egyik kassai lap munkatársa ugyanis a máv. miskolci üzletvezetőségének egy tisztviselőjével beszélgetést folytatott, aki a következő nyilatkozatot tette:

„Szóba került már a miskolci üzletvezetőség tisztviselői körében egy szűkebbkörű szakértekezet kapcsán a miskolci tisztviselőknél Kassára való áthelyezése, mire számosan a leghatározottabban kijelentették, hogy a terv megvalósulása esetén memorandumban fordulnának a kormányhoz, hogy Kassára való

áthelyezésüktől tekintsen el, mert Kassán olyanok a megélhetési és lakásvi-szonyok, amelyek csóddal fenyegetik a tisztviselőket és nyomorral a családjaikat.“

Ez a nyilatkozat gondolkozóba kell, hogy ejtse a „drága városokat“, melyek a közintézmények, állami hivatalok elnyerése körüli versengésben eddig számításán kívül hagyták: a tisztviselők gyomrát.

Kemény ítélet ez a nyilatkozat a drága városokra és arra inti, hogy most a piac olcsóvá tételében igyekezzenek egymással versenyre kelni, mert különben a gyomor nem fogja őket engedni, hogy hozzájussanak a közintézményekhez, állami hivatalokhoz és egyebekhez.

Jó lesz hát a drága városoknak mielőbb sorompóba lépni és egyben a kormányt is sürgetni, hogy a koalíció által félbehagyott élelmiszeruzsora-törvénytervezetet megalkossa.

Ne várják be, míg a gyomor bojkott alá helyezi őket.

(1.)

A képviselőház munkarendje. Fővárosi tudósítónk jelenti: Az indemnitásra vonatkozó törvényjavaslat tárgyalása csak holnap ér véget, amikor még rövid részletes vita lesz. Az indemnitás megszavása után az újonejavaslatra kerül a sor, amelyhez szintén csak kevesen fognak felszólalni. Holnap már csak két szónok fog beszélni.

zon, mert „time is money“, mondja a mindig siető „Uncle Sam“ és egy kettőre ki-mondja a „visszautasító“ határozatot.

Néhány hét előtt történt, hogy egy francia hölgy egy luxuszgőzös legdrágább kabinjében érkezett Ellis Islandba. Gyönyörű teremtés volt, rengeteg elegáns párisi ruhát, gyémántot, csipkét és 10,000 frank készpénzt hozott magával. Megkérdezte, egész nyiltan és gyanútlanul bevallotta, hogy egy bankifju várja, akit még Párisból ismer.

Szigoruan vallatták, hogy mit akar azzai a reményteljes ifjuval? A francia hölgy a glótre-hazájában nem ismerte ezt az udvariatlan, nyers, indiszkrét hangot s élénk, metsző honvágyat kezdett érezni.

Be-tátták a bankifjut.
— Ismeri ezt a hölgyet? — kérdezték.
— Feleségül veszi?
— Tessék! — riadt fel a szeladon tjeđen.

— Hogy feleségül veszi-e?
— Feleségül?... Azt épen nem.
— „Deportation!“ — hangzott a határozat.

Es a gyönyörű francia hölgy a következő hajóval visszavitte toalettejeit, gyémántjait, 10,000 frankját.

A szegény szerelmesek még csak meg sem ölelheték egymást.

Azok a bevándorlók, akik nem utasítatnak a vizsgálóhatóságokhoz, csak éppen regisztrátatnak s azután tovább mehetnek.

A derék bácsika különösen akkor nyitja ki a szemét, amikor magányos hölgy utazik az első, vagy a második osztály kábitjében. Jól tudja, hogy „odaát“ vannak szülők, akik elteleyedett leányukat egy amerikai kirándulás után szeretik lerázni a nyakukról. Ha a szüzecke nem egészen kifogástalan, a felügyelők és az orvosok tüstént kiokumálják, hogy hol székelt a bibi és kérelhetetlenül visszautasítják a kisasszonyt, mert esetleg terhére lehetne az Egyesült-Államoknak.

Ha a magános utazónót Ellis-Islandban várja valaki, mindenekelett azt firtatják: ki a várakozó? Ha családtag, rokon, ismert egyéniség, úgy az érkező tüstént folytathatja az utját. Máskülönbén megkezdődik a vizsgálat.

Megtörtént, hogy fiatalember hajójegyet küld a kedvesének s repeső szívvvel várja őt a kikötőben. A jó Samu bácsi azonban rázza a fejét és amerikaiira átfordítva mondja:
— Nem oda Buda! Tessék előbb megházasodni!

Es ha csak a kisasszony nem akar sarkon fordulva a vén Európába visszatérni, ott nyomban, Ellis Islandon, ki kell mondanania a boldogító „igen“ szót. Ez a ceremónia nem megy ám olyan nehézkesen, mint nálunk. Minden „hozzávaló“ együtt van a helyszínen. Szédítő gyorsasággal át-lép a hajadoni állapotból a menyecske fő-kötő alá. Ne sokat affektáljon és teketóriáz-

Sok szó, kevés érv.

A képviselőház ülése.

Az indemnitás vitáját ma folytatta a képviselőház; két Justh-párti, egy néppárti és egy gazdapárti mondták el, hogy bizalmatlanok a kormányval szemben és hogy nem szavazzák meg a költségvetési fölhatalmazást. Részletes tudósításunk itt következik:

Návay Lajos alelnök negyed 11 órakor megnyitja az ülést. Különböző jelentések után folytatják az indemnitás tárgyalását.

Síralmak a nemzeti államhoz.

Bikády Antal az indemnitás megszavazását bizalmi kérdésnek tekinti s ezért nem szavazza meg. Ez a többség a hatalom törvénytelen tulkapásainak, a vesztegetéseknek és fegyveres erőszakosságoknak az eredménye. Az ellenzéki képviselők törpék a kormánypart képviselői mellett az ígéretek terén.

Elnök: Tessék csak a tárgyhoz szólni. (Nagy zaj.)

Baththyány Pál gróf: Indemnitás bizalmi kérdés. (Zaj.)

Bitner Zsigmond: A bizalmatlanságát indokolja.

Novák János: Provokáltak túlról! (Nagy zaj.)

Elnök: Én vezetem a tárgyalásokat s én mindig így fogom ezután is vezetni. (Folytonos zaj.)

Bikády Antal: A kormány és pártja program nélkül áll s csak a nemzet jogainak érvényesítését akadályozza meg Bécs és az osztrákok parancsára. Láng Lajos a szabadelvűségről beszélt. Amit mondott, szépen mondta, de kétaegben van az iránt, hogy valóban ez fogja vezetni a kormány működését. Az 1848. : XX. t.-c. még mindig nincs végrehajtva. Es a kormány nem is nyújt semmi reményt arra, hogy ezen a téren történni fog valami. A katolikus egyház a főrendiházban sokkal nagyobb erővel

van képviselve, amint jogosan megérdemelné. Más téren sem várja a kormánytól, hogy szabadelvű legyen. A nemzeti állam kiépítése terén nem lát semmi kezdeményezést. Népoktatási törvényeink sincsenek végrehajtva, sőt kormányaink egyenesen gyávák. Ezért kell folyton a nemzetiségi kérdéssel foglalkozni. Hosszasan fejtegeti az új adótörvényeket. Láng Lajos azt mondta, hogy a szabadelvű korszak alatt a király és nemzet közötti egyetértés volt az oka a fejlődésnek. Nos, a többi államok sokkal hatalmasabban fejlődtek s épen Ausztriához való viszonyok okozta, hogy nem tudtuk még sem elérni a nyugati államok fejlődési fokát. Csak az önálló vámterület és az önálló bank megvalósítása árán érhetjük el a fejlődés biztos alapját.

A néppárti belondgombák.

Frey János a néppárt nevében szól föl. Nem kívánja a vitát kihuzni, csak röviden fogja álláspontját kifejteni. A néppárt az egyetlen keresztény párt. (Zaj) A kereszténység alapította ezt a hazát.

Novák János: Árpád alapította! (Zaj.) Frey János: A keresztény politika megvalósítását kívánja a közélet és a társadalmi élet terén. A munkásvédelmi teendőket is ideszámítja. A berni kongresszus határozatait már majd minden államban megvalósították. Még Ausztria is eltiltotta a nők éjszakai munkáját. (Nagy derűtség.)

Huszár Károly: Nagy cinizmus kell ehhez a nevetéshez! Harmincezer anyáról van szó! (Zaj.)

Elnök: Csendet kérek!

Frey János: Reméli, hogy az új többség majd pótolja a hiányt. (A néppárton ellentmondanak.)

Várady Zsigmond: Magyar politika kell. Nem keresztény politika! (Nagy zaj.)

Frey János: Aposztrofálja Richter képviselőt, aki a néppárt keresztény politikáját kritizálta és felszólítja, hogy előbb tanulja meg, hogy mi a keresztény politika. A miniszterelnöknek a Boromeus-enciklikára vonatkozó nyilatkozatával kapcsolatban tiltakozik a jus placeti ellen. Zsarnoki intézkedés ez. (Zaj.) Deák Ferencz mondta ezt.

Székely Ferenc igazságügyminiszter: Ez nem igaz! Ezt Deák Ferenc nem mondta. (Mozgás)

Frey János: A néppártnak az indemnitás ellen nincs kifogása, csak a kormány ellen. Ezért nem fogadja el. (Helyeslés a néppárton.)

A hosszú indemnitás.

Kun Béla: A pénzügyminiszter a mult ülése az a felszólítást intézte a Házhoz, hogy sürgősen szavazza meg az indemnitást. Miért nem intézte ezt a kérést januárban a saját miniszterelnökéhez? Miért huzták öt hónapig a választásokat? A felelősség az exlexért a kormányt illeti, amely öt hónapig törvényellenesen preparálta az országot. Miért nem nyújtotta be az idei évről a költségvetést? Az 1879. évi XX-ik törvényeknek egészen más értelme van, mint amit a pénzügyminiszter adott neki. Miért nem nyújtotta be rögtön a költségvetést, amikor a kormányt átvette? Indemnitás is csak azután kérhet. A törvény ezt világosan megszabja.

A pezsgő és a szegény ember.

Novák János gazdapárti: A törvényhozás egyoldalú, a szegény emberre hárít minden terhet. A pezsgőt nem adóztatják meg, mert pzdag emberek isszák.

Egy hang: A paraszt is megissza. Novák János: Meg. ha potyára kapja. A javaslatot nem fogadja el.

Elnök az ülést délután 2 órakor bekezeszi.

Másfél millió korona az egyház bérpalotájára.

A püspök nem kap lakást.

A debreczeni református egyház bérpalotájának ügye újból foglalkoztatta tegnap a presbiteriumot. A tegnapi ülésnek volt ugyanis feladata az új *tervpályázat* föltételeinek a megállapítása, amely kérdés körül beható vita fejlődött ki. Az egyik vélemény elsősorban *püspöki palotául* óhajtotta a bérpalotát, a másik pedig a régi tanácsépületben kívánta kijelölni a püspök lakását és hivatalát, hogy az új bérpalota tisztán a jövedelmezőség céljait szolgálja. A vita eredményeképpen céljait szolgálja. A vita nem nyert végleges befejezést, amennyiben csupán a palota költségeit állapították meg, arról pedig, hogy a püspök lakása az új palotában lesz-e, legközelebb határoz a presbiterium.

A presbiterium ülésének a bérpalota kérdésére vonatkozó része így folyt le:

(A *tervpályázat* föltételei.)

Jeney Szabó Miklós jegyző ösmertette a bérpalota építési bizottság javaslatát, egyúttal pedig azokat a föltételeket is, amelyeknek figyelembevételével az építést befejezni kell. A föltételek főbb pontjai a következők:

A presbiterium a várost megkeresi, hogy a szabályozási vonal figyelembevételével tüzze ki az új épület homlokvonalát is, vagyis, hogy ez az új monumentális épületet a mai konzistoriális épület homlokvonalában építsék meg. Ez esetben 105 négyszögöl terület el esik ugyan az egyház tulajdonából, de ezzel szemben az építkezést nyerne és szabad kilátást a kollégiumra és az új épület nem nyomja agyon a Nagytemplomot. A *tervpályázat*ot a magyar mérnök építészegeteknek is terjeszték föl s kérjék meg, hogy gondosan intézze el a dolgot. Az egyház részéről szakértőül küldjék ki Acél Gézá és Tóth Istvánt. A terv visszaérkezése után pedig bízzák meg az elnökséget, hogy a további intézkedéseket egy bizottsággal tegye meg. E bizottság tagjainak ajánlja a javaslat *Dicsőfi József* lelkészneköt, *Kovács József* főgondnokot, *Vecsey Imrét*, *Pünkösti Ferencet*, *Garda Dezsőt*, az építész és mérnök egyesület két tagját, póttagul pedig *Somogyi Karolyt* és *Márton Imrét*.

A *tervpályázat* szerint a pályamunkákat ez év augusztus 30-ig kell beértesíteni. Az első díj nyertesnek 3500 koronát, a másodiknak 1600 koronát, a harmadiknak 900 koronát állapítanak meg. A munkálatokat az Egyháztér 17., 18., 19., 20. számú telkekre kell tervezni s egy *millió korona* rughatnak a kiadásos. Az emeleten 3-4-5 szobás bérakások és két szobás garzon lakások, a földszinten üzlethelyiségek lesznek. A lakásokat a legmodernebb felszereléssel kell tervezni. Az építéshez szükséges negyedik telek, a kollégium telkének megvételére 100,000 koronát iránynak elő.

(A *milliók körül*.)

Az első fölszólaló *Zádor Lajos* volt, aki elfogadja az építési bizottság előterjesztését, mert azt körütekintőnek látja s mert a negyedik telek, a Hatvan-utca 3. számú házának vételárát megfelelőnek tartja. Azonban helytelen, hogy a tervezők kezét azal kössék meg, hogy kimondják, az új épületnél csupán egy millió korona költségre lehetnek figyelemmel. Ha ezt a kikötést te-

El célra a hajlistákból olvassák fel a neveket.

— Besel Antal! — hangzott a többek között.

— Jelen! kiáltott egy még erőteljes öreg ember.

— Hány éves?

— Hetven.

— Mutassa a pénzét.

(Ez ugyanis az első dolog, ami Uncle Sam-et különösen érdekli. Akinek nincs legalább 25 dollárja, szépen visszafordulhat.)

— Nincs pénzem, felelte az öreg.

— Hogyan, — csodálkozott a hivatalnok — egy ilyen vén ember pénz nélkül csavarog a világban.

— Dehogyan, dehogyan! — méltatlankodik az atyafi — az atyámnál van az egész utipénz!

A hivatalnok majdnem hanyatt esett bámulatában. Ekkor előlépett egy még öregb, de szintén még elég jókarban levő aggasztán.

— En vagyok az apja.

— Hány éves?

A jövő héten leszek 107 éves. Dél-országból jövünk és Nebraskába utazunk az unokáimhoz, szépunokáimhoz, dédunokáimhoz, ükunokáimhoz...

— Elég, elég! — vágott szavába a hivatalnok — mennyi pénze van.

— Négyezeröttszáz dollárom. Tessék, itt van ni! Nem adom e kölyök kezébe, mert még nagyon könnyelmű és el találna verni?

Üveg és porcellán legolcsóbb bevásárlási forrás
GLÜCK JÓZSEF
Piacz-u. 6 a nagytemplom mellett.

A legjobb minőségű befőtt üvegek minden nagyságban. — Kerti golyók nagy választékban a legjutányosabb árban. — Kép keretezés a legszebb kivitelben

Épület üvegezés a legolcsóbb árban.

szik, a pályázók nem tervezhetik az építést teljesen szabadon, pedig talán anélkül jövedelmezőbbé tehetnék az épületet. Ő azonban szívesen szavaz meg két milliót, ha az hét százalékot, mint egy milliót, ha az csak öt százalékot jövedelmez.

Balogh Ferenc dr. szükségesnek tartja, hogy az épület a kálviniista puritánságot külsőleg is kifejezze. Nincs szükség cifraságokra, ezért elégnék alálja, ha egy millió vagy esetleg egy millió kétszáz ezer koronában állapítják meg az építési költséget. Fontosnak tartja annak kikötését, hogy az egészségügyi szempontokat a tervezők szem előtt tartásák. Egyébként üdvözi a terv megszületését. Örül, hogy ismét egy erélyes lépéssel előbbre jutott a dolog.

Zádor Lajos mégezyszer kéri, ne kössék meg a költségek fix megjelölésével a pályázók kezét.

(Püspöki palotát!)

Jeney Szabó Miklós előadó, majd Dicsőfi József elnök fölvilágosító felszólalása után Kola János dr. kijelentette, hogy a költségekben némi korlátozást szükségesnek tart és szükségesnek tartja azt is, hogy a pályázati tervbe bele vegyék azt is, hogy az épület püspöki palota lesz, vagyis, hogy abban a püspök és a lelkész is elhelyezést találjanak.

Szilágyi Imre nem tartja fontosnak, hogy a közegészségügyi kikötéseket a pályázati feltételekbe belevegyék, mert hiszen azok betartásáról a városi szabályrendelet gondoskodik. Nem is szabad az épületnek túl egyszerűnek lenni. Legyen az díszes, de ne cifra, hanem modern és csinos. Ő is azt tartja helyesnek, ne kössék meg a költségek fixirozásával a pályázókat.

Vecsey Imre indítványozza, hogy előbb a telek megvétele fölött határozzanak.

Márton Imre és Bacsó Dezső dr. felszólalása után, aki örömmel üdvözi a tervet és azt mondja, hogy kapva-kapni kell a telek megvételén, annyira kedvező feltételek mellett történhetik az most, a presbitériális szavazott a telek megvétele kérdésében és egy szavazat ellenében nagy többséggel kimondta, hogy százezer koronáért megveszi a kollegiumtól a telek.

Vecsey Imre, Zádor Lajos, Márton Imre, Dicsőfi József és Jeney Szabó Miklós felszólalása és fölvilágosítása után Kovács József főgondnok világosította meg a kérdés további tárgyalását. Most — ugymond — pusztán bérházépítéséről van szó és a püspöki iroda és lakás, a régi épület átalakításával majd elhelyezést nyer az egyház és a püspök közös megelégedésére. A homlokvonal megállapítására vonatkozóan egyezzenek bele a presbitérium az előterjesztésbe s ne sajnálja azt a néhány négyszöglet. Mert ezáltal gyönyörű homlokvonalat nyer az új épület és egyszerűsége szép kilátás nyílik az egyház büszkeségére, a kollegiumra is.

A gyűlés végül elfogadta az előadói javaslatot úgy a tervpályázata kiírására, mint a homlokvonal megállapítására vonatkozóan és kimondta, hogy a költségeket 1.400.000 koronában állapítják meg. Kimondta egyúttal a gyűlés, hogy a püspöki lakás elhelyezése kérdésében a legközelebbi ülésen határoz.

SPORT

A vasárnapi football-match. Szakadó esőben és meglehetősen száraz közönség előtt tartotta a Debreceni Torna-Egyesület és a Fővárosi Ifjak Atletikai Köre vasárnap délután labdarúgó mérkőzését, mely Debrecen város javára 3-1 eredménnyel végződött.

Fél hatkor kezdődött Debrecen, 5:41 kor Markovics shotol, melyet a kapus kivéd, a kiptantó labdát Tolnai I. védhetetlenül goalba lövi. 5:50-kor a Fővárosi 16, DTE

kapusa rávetéssel véd, de a labda kigurul és Halácsy jobb szélső goalba gurítja. Félidő: 1:1. 6:10-kor Debrecen Markovics II. szép helyezkedésből goalt rug. Innen a játék meglehetősen eldurvul. A bíró egy durva Fiajkjátékost kiállítani óhajt, de szabadruzsra enyhíti. Ez azonban nem mérsékli a Fiak modorát és a félidő vége előtt 7 perccel kiállítani rendeli a bíró a Fiak centerfidezetét és büntetőt ítélt. Míg a játékos méltatlankodik, DTE goalt rug, mire a Fiak a játékos kiállítását okul adva, 6 perccel a befejezés előtt levonul a pályáról. Eredmény 3:1 DTE. javára.

A DTE csapatában Istvánffy fiúk, a Tolnai-testvérek és Wohrat a fedezetsorban, a Markovicsok a csatasorban, a Fiaknál Magyar kapus, Klein és Halácsy csatárok produkáltak elsőrangut. Bíró Erry (WAC).

A match előtt néhány atletikai szám volt, az eső miatt gyenge eredménnyel.

Borzalmas viharok.

Árvamegye elpusztult.

Istenítélet Felső-Olaszországban

Ötven halott, több száz sebesült

Árviz Németországban.

Szombatról vasárnapra virradó éjszakán óriási orkán vonult keresztül Középeurópán és pusztulást, nyomort, halottakat és sebesülteket hagyott maga után. A vihar Magyarországra is eljutott és Árvamegyét csaknem egészen tönkretette. Vidékek pusztultak el, falvakat sodort el a felhőszakadás és a szegény nép favázak kunyhóival elvitte az idej krumplicsaját is. Éhínség előtt áll ez a szegény, szerencsétlen tót vidék. A kiáradt patakok vize csaknem métermagasságra megdagadtak és végigöntötték az egész megyét. Az utak közepén vihartól kitépott szálfák és háztetők uszálnak. A lakosság menekül és éheznek.

De talán még az árvamegyei katasztrófát is fölülmulja a felső olaszországi istenítélet. Milanó környékén a ciklon borzalmas pusztításokat végzett rövid néhány óra alatt. Hatalmas gyárakat döntött romba. az orkán és a romok alól eddig ötven ember holttemét húzták ki és száznál több sebesültet szedtek ki. Asszonyok és gyermekek sírásától, haldoklók nyöszörgésétől hangos egész Lombárdia. A segélyakció már megindult; hozzáfogtak a romok eltakarításához és a halottak eltemetéséhez. Mint veszített csata után a csatatér, olyan a képe most a gyárakban gazdag Milanó környéke.

Rémes istenítélet volt Németországban is. Nürnberg, Köln, Hannover, Trier, Essen és Koburg vidékén pusztított a vihar. Egyelőre még csak nagyon hézagoss tudósításokat kaptunk ezekről a vihar okozta pusztulásokról, de ezekből a hiányos értesítésekből is kitetszik, hogy a vihar Németországban is rémes munkát végzett.

A katasztrófákról szóló híradásaink ezek:

Árvamegye pusztulása.

Alsókubin, július 24. A szombatról vasárnapra virradó éjjel óriási felhőszakadás vonult végig Árvamegyén. A vihar és vízár a vetésekben nagy károkat okozott, több kisebb hidat el vitt, az utakat járhatatlanná tette és sok helyen áradásokat okozott. Az istenítélet éjjel két órakor viharral és jégveréssel kezdődött és reggel nyolc óráig tartott.

Virradatkor kétségbeesett látvány tárult a néző elé. Alsókubinban a városon végig folyó apró patak elaradt és 80 centiméteres viz folyt a legtöbb utcán.

A lakók kétségbeesetten az ablakban állnak, mert az udvarra, innen pedig a lakásba behatolt a víz.

Ma délelőtt az eső újból megeredt és bár rövid ideig tartott, fokozta a bajt.

Vasárnap délután ideiglenesen Alsókubinban megszűnt az árvízveszély. Zmeskál György alispán azonban elrendelte, hogy a partmenti lakosság helyezze biztonságba értékeit, mert Felső-Árva nagy víztömegei utban vannak. Az alispán kérésére a pozsonyi postaigazgatóság elrendelte két napra az éjjeli szolgálatot a távírdákban. Rózsahegy katonaságot kér. A termés teljesen elpusztult és inség fenyeget.

Elöntött községek.

Alsókubin, július 24. Alsókubinnak harmadrésze, valamint számos negyedbeli község viz alatt van. Az árvíz egyelőre apadóban van, de a Felső-Árván, mint jelentik, nagy víztömegek hőmpolyógnak lefelé. A halóság, a csendőrség minden lehettől megteheti, hogy a bajokon segítsen. Zmeskál alispán szünet nélkül intézkedik, bejárva a felhőszakadás által sújtott összes helyeket. Az ár épületrészeket, hatalmas kitépott élőfákat, gerendákat sodor magával a Árva-nagyfaluban egy emberi hullát fogtak ki a vízből. A lakosság körében nagy rémülettel lesik a felülről közelgő újabb víztömegeket.

Árvamegye nagy nyomor előtt áll. A burgonya és egyéb termés uszik, elsodorta az ár. A csendőrök emberfeletti munkát végeznek és mellig erő vízben hozzák ki az embereket a házakból.

Turdosin, július 24. Az Arva folyó veszedelmesen és szinte szammelláthatóan árad. A hidak legnagyobb része elpusztult. Szlanicán és Nemesztón a felhőszakadás nagy pusztításokat okozott. A Fehér és Fekete Arva mindent elöntött. A hegyekről lezuhanó víztömegek házakat, hidakat, fákat elsodornak. Az utak járhatatlanok. Délelőtt kilenc óra után elállt az eső és javulni kezd a helyzet. Bár egyes községekből, mint Nemesztóból ki sem lehet mozdulni, az érintkezés telefon segítségével az egyes községek között fenntartható. Az Árvavölgyi vasut egyelőre üzemben van.

Jégverés mindenfele.

Czeldömök, július 24. A múlt éjjel galambtojásnagyságu jég esett, amely igen nagy károkat okozott. Az idő igen hidegre fordult.

Körmöcbánya, július 24. Ma reggel iszonyu orkán dühöngött; mogyorósnagyságu jég esett, mely a veteményekben és gabonaművekben nagy károkat okozott.

Istenítélet Olaszországban.

Milano, július 24. Szombat délután 3 és 4 óra között itt és a környéken óriási vihar pusztított, amely mindeffele mérhetetlen károkat okozott és sok embernek oltotta ki életét.

Saronno, július 24. A vihar az összes gyárak kéményeit ledöntötte és nincs egyetlen ház sem, amely kárt ne szenvedett volna. Sok házon veszedelmes repedések mutatkoznak. Solaróban egy gyár bedült és tizennégy halottat, valamint számos sebesültet húztak ki a romok alól. Saronno városában az összes

Fűzlet és gyár: Arany János-utca 10.

Fióküzletek: Battyányi-u. 2. sz. és Vár-u. 3. szám (Zenede udvar.) Alapítatott 1903. Tolnai szám 70.

Koncz József

Fest, Vegyileg Tisztít mindennemű ruhákat a legszebben és legjutányosabban.

ipari telepek leonlottak. Több ember is életét vesztette. Számos ház fedelét elsodorta a vihar, amely fákat gyökerestől kitépett és tönkretette a termést.

Halottak, sebesültek.

Milano, július 24. Az éj folyamán a következő részletek érkeztek a cyklon által okozott pusztításokról:

Vasanghellában egy szövőgyárban 3 ember meghalt, igen sokan megsebesültek. Sanitorra-Olona egyik fonójában 3 ember halt meg, míg 30 megsebesült. Legnanóban két fonóban három ember esett a viharok áldozatává, néhányan megsebesültek. Moglio Rogenóban egy selyemszövőben egy asszony meghalt, kilenc sebesülések árán megmenekült. Canegrateban három emberélet esett áldozatul, 22 sebesüléseket szenvedett. Manerában egy házat villámcsapás felgyújtott és elpusztított, miközben a ház romjai két embert maguk alá temettek. Rovellasca pályaudvarán az egyik épület beomlott, amiútkor következtében két ember meghalt, többen megsebesültek. — Cantuban több ház megrongálódott. Három ember megsebesült. A mezőkön is igen nagy károkat okozott a vihar. Mindenfelé gyökerestől kitépett fákat látni. Számos háznak kéménye el van sodorva. Sok ház beomlott.

A cyklon által okozott pusztításról érkezett legutóbbi jelentések szerint a halottak száma ötven, a sebesülteké több száz volt. Legnano város is súlyosan szenved a vihar által okozott csapások alatt. Monza község környékén nagy pusztítások történtek. A Humbert király emlékének szentelt bünbánási kápolna megrongálódott. Bergmano környékén csak a földek károsodtak. A segélyakciót mindenütt megindították.

A cyklon Mosciano Milanese községben is igen nagy pusztításokat okozott és tizenöt embernek életét kioltotta.

Vihar Németországban.

Nürnberg, július 24. A város és a vidék fölött rettenetes vihar vonult át. Igen sok házat rombadöntött és a fákat tövestől kitépte. A városi park teljesen elpusztult, a telefont és a távirót a forgószél teljesen összetépte. A gyárak kéményeit ledöntötte és a városi gázgyár nagy emelődaruját is felfordította.

Köln, július 24. A vihar sok házat megrongált, a tetőket letépte és a hajókat igen erősen megrongálta. A hajók utasai rettenetes félelmen mentek keresztül, de katasztrófa nem történt.

Trier, július 24. A forgószél az egész határban száz meg százszámra tépte ki a olvastagságú fákat. Az utcákat a fatörzsek mindenütt elbarikádoztak. Telefon és táviró tönkre ment.

Hannover, július 24. A vihar megakasztotta a közlekedést. Az utcán felborította a kocsikat, igen sok sebesülés történt. Három nagy gyárkémény összeomlott. Az egész vidékről rettenetes nagy pusztítást jelentenek.

Mulatság.

— **A Petőfi Dalkör estélye.** A Szávay Gyu a einoklete miatt aho Petőfi Dalkör a debreczeni csata évfordulóján, augusztus 8-án este 8 órakor nagy estélyt rendez

Schmidt hírneves Cirkusza. Redden

a Dobos-pavillonban a következő műsorral:
1. Nyitány. Vörös Tóni és fia zenekarától.
2. Elnöki megnyitó. 3. Szentelt hantok, Mosso yitól, éneklő a Petőfi Dalkör. 4. Zene-számok, előadják Pongor János, Thoma Miklós és K. Kiss Sándor. 5. Komoly szavalt, Balla Bertalan urtól. 6. Nászkar. Éneklő a Debreczeni Dalkör vegyeskara. 7. Monológ, írta Boruss Mihály, előadja Harsányi Lily urhölgy. 8. Székely népdalok. Előadja a Petőfi Dalkör. Az estélyre belépti jegyeket rendkívül mérsékelt árban állapította meg a dalkör elnöksége. Személyjegy ára 1 kor. Családjegy 2 kor.

Mikor kész a ház?

Panasz egy lakás körül.

Az örvendetes módon nekilendült építkezések folytán különös érdeklődésre tarthat számot Debrecen városának mai ülésén hozott határozata, amely azt a kérdést döntötte el: mikor tekinthető egy épület teljesen késznek és lakhatónak? A konkrét eset, amely ennek az elvi jelentőségű határozatnak alapjául szolgált, ez volt:

A Csapó-utca 26. szám alatt egy új lakóház épült, amelynek tulajdonosa a lakások teljes elkészülte előtt kikérte a lakhatási engedélyt. A földelvizsgáló-bizottság megsejmelte a falakat s miután úgy találta, hogy az épület a tervek betartásával épült, azt a véleményt adta, hogy az épületre lakhatási engedélyt ki lehet adni. A tanács e vélemény alapján meg is adta az engedélyt, a háztulajdonos pedig a lakást kiadta.

Az egyik lakást Tervev Tamás dr. ügyvéd vette ki, de rövid otlakás után háziorvosának tanácsára ki kellett költöznie, mert a lakás nedvesnek bizonyult. Tervev megindította a háztulajdonos ellen a kártérítési pört s egyidejűleg a városi tanácshoz is panasszal fordult az eljáró bizottság ellen, amiért a lakást használhatónak nyilvánította. Panaszában elmondta, hogy már a lakásban volt, amikor a tulajdonos a parkettákat készíttette, a falakat festette és beköltözésekor a szobákban még sem ablakok sem ajtók nem voltak. Ez okozta, hogy családja beteg lett s ki kellett költöznie a lakásból. Mindennek pedig a felülvizsgáló-bizottság az oka, amely felületesen járt el, amikor a lakást, dacára annak, hogy az nem volt kész, használhatónak minősítette.

Ezt a beadványt tárgyalta ma a tanács. Hosszu vita indult meg, amelyben a tanácsnak majd minden tagja részt vett. Egyik főfogás szerint a bizottság helyesen járt el, mert a szabályrendszer szerint csak azt kell vizsgálnia, hogy az épület a tervek szerint készült-e el, hogy a falak szárazak-e és elég erősek-e. A másik főfogás az volt, hogy egy épületre csak akkor adható meg a használati engedély, ha a lakások minden tekintetben készen vannak, már pedig egy olyan lakás, amelynek ablakait és ajtajait meg nem állították be, nem tekinthető késznek, sem olyan, amely a használati célnak megfelel.

A fölmerült esetben a főkapitány már vizsgálato: tartott, kinalgatta a künn járt bizottság tagjait és azt a jelentést terjesztette be, hogy a bizottság helyesen járt el s a használati engedélyt meg kellett adni. Ugyanezen a véleményen volt az ügy előadója is, de a tanács többsége más állás-

pontot foglalt el és kimondta, hogy egy épület csak akkor kész és csak akkor adják ki annak használatba vételére az engedélyt, ha a lakás teljesen készen van, ajtót, ablakot beraktak és a szükséges mellékhelyiségek is rendelkezésre állanak.

Vadállat rendőrruhában.

Karddal az asszonyok ellen.

Szenzációs napja volt ma rendőrségnek. Egy rendőrt tartóztattak le, aki viselkedésével és sötét büneivel már régen rászolgált arra, hogy kidobják a rendőrség kebeléből s börtönbe kerüljön. Ma azután befelt a mérték s a rendőri uniformisba bujtatott szörnyeteg végre oda került, ahova való, az ügyészség fogházába.

A nevezetes leány Faragó Sándor, aki mint 93-as számú közrendőr szolgált Debrecen városánál a közbiztonságot.

Faragó néhány nap előtt megjelent a főkapitány előtt és arra kérte, helyezze őt a betegállományba. Kérését teljesítették. A betegség azonban csak ürügy volt arra, hogy Faragó szabadon garázdálkodhassék.

Tegnap hajnalban ugyanis két testvérel, Faragó Györggyel és Lászlóval a Veres utcában, ahol éjszakai mulatozásaik közben megfordultak, megtámadták Becskereki Sándor és Tisza Mihály közművesegedekeket, beléjük kötöttek, majd verekedni kezdtek velük s a dolog vége az lett, hogy a három Faragó testvér, élükön Faragó Sándorral, a rendőrrel, vérbe fagyva hagyták a földön a két közművesegedet. A vérengzésben előljárt Faragó Sándor, — mint azt a vizsgálat és az orvosi szemle megállapította — rendőrkardjával össze-vissza kaszabolta Becskerekit és Tiszát.

A két szerencsétlen embert súlyos sebekkel borítva vitték a kórházba, ahol a rendőrtisztviselőnek azt vallották, hogy őket egy ripacsos képű rendőr és két társa akarták megölni.

A megindított nyomozás során kiderült, hogy az éjszakai két támadó Faragó Sándor 93-as rendőr két testvére volt, akiket a rendőrség azonnal letartóztattott.

Eközben érkezett meg a rendőrségre a debreceni törvényszék vizsgálóbírójának az a végzése, amely szerint Faragó Sándor előzetes letartóztatásba helyezendő. Ennek az intézkedésnek az a följelentés volt az alapja, amelyet Márton József Gólya-uten 1. szám alatti lakos tett Faragó rendőr ellen. A följelentés szerint Faragó egy éjszaka két és három óra között a Gólya utcában járt és miután meglátta, hogy a ház kapuja nyitva van, bement Mártonék lakásába, ahol Mártonét, egy csinos, fiatal menyecskét egyedül talált. Márton akkor beteg testvérénél volt. A rendőr rátámadt a magános asszonyra, miért hagyta nyitva a kaput.

— Ez kihágás, tudja-e?! — rivalt a magános nőre. Ezért megbüntettem husz koronával és ha nem akarja, hogy nagyobb baja legyen, azonnal fizesse le!

A menyecske azonban vonakodott a „büntetést” ilyen rövidesen megfizetni. Közben Faragó észrevette, hogy egyedül van a lakásban és egy hirtelen fordulattal

Itt még nem látott világ attrakciók. — Szenzációs új lödimitások. — Megnyitó disz előadás ma folyó hó 26-án este fél 9 órakor.

szerelmi ajánlatokra változtatta át a husz-koronás büntetést, majd mikor az asszonynál célt nem ért, erőszakoskodni kezdett. Már tonnő ifjedten sikoltozott és védekezett a rendőr támadása ellen. A szomszédok a kiáltozásra befutottak a szobába, mire Faragó elmenekült.

Mártonné elmondta a dolgot hazatérő férjének, aki azonnal feljelentette Faragót az ügyészségnél és ennek következménye volt a letartóztatást elrendelő végzés. — Faragót bekisérték a rendőrség fogházába, ahol levetkőztették, azután átszállították az ügyészséghez.

Ma már megindították ellene a fegyelmi eljárást. Ez éppen az ötödik fegyelmi Faragó ellen, akit mindenki durva, erőszakos embernek ismert. Az eljárás során derült ki, hogy Faragó már nem egy ízben követett el merényletet védtelen nők ellen, több ízben élt vissza rendőri hatalmával s többször kardjával sebesítette meg a szerelmi ajánlatainak ellenálló nőket. Kiderült az is, hogy már mintegy ötven feljelentés érkezett ellene, de sohasem lehetett semmit sem bizonyítani.

A református egyház ügyei.

(Választások. — Tanárok véglegesítése. — Tandíjszedés az elemi iskolákban.)

A debreceni református egyház presbyteriuma tegnap délután ülést tartott, amelynek legnagyobb részét a bérpalota ügye foglalta el. A bérpalota kérdéséről más helyen tudósítunk, míg az ülés egyéb részének lefolyásáról az alábbiakban számolunk be:

Az ülést féltizenegy órakor nyitotta meg Dicsőfi József lelkészelnök. A jegyző könyv hitelesítés megtörténtének tudomásul vétele után Szabó Miklós presbyter tette le az esküt, majd két választásra került a sor. Egyháznak megválasztották Ujvári Györgyöt, a zsinati póttagi helyet F. Varga Lajossal töltötték be, az egyházkerületi tanácsbírói állás betöltésére vonatkozóan pedig a döntés határidejét a legközelebbi presbyteri ülésre tűzték ki.

A Váradi Szabó Miklós hagyatéka ügyében elfogadták az egyház ügyvédnek egyezségét és ez egyezség végrehajtása, illetve az egyházat ez egyezség alapján megillető ingatlanok és tanyák átvételére Vecsey Imre, Hódy Béla, Kertész János presbytereket küldték ki.

Megerősítette ezután a presbyterium Szele Miklós és Végvári István tanároknak megválasztását és fizetésüket kiutalványozta.

Dicsőfi József indítványára kimondta a presbitérium, hogy a református szót minden jelzésben teljesen ki kell írni és hogy új, de rossz magyar szavak helyett, amelyek legutóbb forgalomban kerültek, visszatér a „presbyter” és „presbitérium”, szavak használatához.

A felsőbb leányiskola igazgatótanácsának megkeresésére elhatározta a gyűlés, hogy fötterjesztésében kérni fogja a vallás- és közoktatásügyi minisztert, engedje meg, hogy az elemi iskolában, ahol az új nép oktatási törvényvel beszüntették a tandíjszedését, továbbra is szedhessék a díjakat, mert az iskolára szükség van. Debreczenben ugyanis községi, vagy állami iskola nincs és mert az iskola nagyon szegény, e díjak nélkül nem lehet fentartani. A presbitérium megkeresi ezenkívül Debreczen város tanácsát is, hogy hasonló célból az is küldjön feliratot a miniszterhez.

A ülés apróbb ügyek elintézése után fél kettőkor ért véget.

Gyilkosság egy veder vizért.

A hetes bosszúja.

Véres tragédiával fejeződött be ma reggel egy ostoba tréfa, amit egy hetes a társa ellen követett el. Az eset áldozata Horváth Imre, életveszélyes sebekkel fekszik a kórházban s alig van remény arra, hogy megmeneküljön az életnek. A rémes tett elkövetője, Szücs János pedig megszökött a városból s a rendőrség most körözti mindenfelé, de eddig még nem tudják, hová menekült.

Horváth Imre és Szücs Imre együtt szolgálták mint hetesek Fränkel Jenő Arany János-utca 60. szám alatt levő sör raktárában. Tegnap este együtt dolgoztak a kútnál, amikor Horváth tréfából egy veder vízzel leöntötte Szücsöt, aki dühösen támadt pajtására, szidalmazta és meg akarta verni, de Horváth elszaladt s Szücs nem tudta meglőgni. Lefekvésig azonban felelték a dolgot, egy lakásban aludtak, de Szücs este már semmit sem szólt a tréfáról s nem is látszott rajta, hogy haragszik még a dologért.

Ma reggel Szücs egy kosár jég felé hajolva dolgozgatott, amikor Szücs hátulról egy kézi fejszével rátámadt és háromszor egymásután fejbevégte. Horváth vértől borítva, eszméletlenül terült el a földön, Szücs pedig elhajítva a fejszét, kifutott a kapun és elmenekült.

A házbeliak, amikor észrevették a földön fekvő Horváthot, a mentőkért telefonáltak, akik a szerencsétlen embert a kórházba szállították, ahol Horváth csak egyszer tért magához.

A kórházban megjelent a vizsgálóbíró, aki kihallgatta a súlyosan sérült embert. — Horváth vallomásában azt mondta, hogy Szücsnek semmi különös oka nem volt őt gyűlölni, nem is éltek haragban s tettét csakis afőlött való haragjában követte el, hogy tegnap leöntötte egy veder vízzel.

Szücs Jánost most nyomozza a rendőrség. Valószínűnek tartják, hogy elmenekült a városból.

Orth János Európában.

Az elhunyt főherceg legendája.

A legendás Habsburg főhercegről legújabbán ismét naponként főfedezik, hogy él. Mindig akadnak emberek, akik vagy Amerikában, vagy Európa valamely pontján átták Orth Jánost. Különösen, amióta megindították a holtta nyilvánítási eljárást, igen sűrűn hangzik a hír, hogy Orth János él és pedig Délamerikában.

Nem régen Kóburg Lujza nyilatkozott a főhercegről, ma pedig egy párisi újság, a Corrier du Europe munkatársa írja meg a szenzációt, hogy a több ízben együtt utazott Párisból Londonba Orth Janossal, aki Londonban egy olasz ügyvéddel tárgyalt. A főherceg Ottó báró néven szállt meg a Grand Hotelben. Londonból Newyorkba utazott Orth János, hogy ott egy amerikai ügyvéddel tárgyaljon.

A Neue Freie Presse munkatársa ma fölkereste az argentiniai főkonzult s megkérdezte mit tart e hírekről.

A főkonzul kijelentette, hogy Argentiniában valóban lakik egy Ottó báró, aki igen előkelő, gazdag osztrák ur. Erről beszélik is, hogy ő Orth János, de a főkonzul nem fordított figyelmet e hírekre és még nem is érdeklődött a dolog iránt.

HIREK

— A debreceni csata évfordulója. Megemlékezünk arról, hogy a város tanácsa ünnepséget rendez az 1849. évi augusztus 2-iki debreceni csata évfordulója napján. Az ünnepség rendezésével K. Tóth Mihály dr. kultúratanácsost bízták meg, aki ma terjesztette be az ünnepség programját. E szerint az ünnepségen Mátóesi László dr. tanár fog beszédet tartani. Az Egyetértés daloskör énekelni fog. Miután a daloskör tagjai munkások, az ünnepség hétköznapra esik, a tanács kimondta, hogy kárpótlásul az elvesztett munkabéért a huszonöt munkásnak hetvenöt koronát utalványoz ki. — Egyúttal kimondta, hogy a város többi dalosköreit is felkéri a részvételre. Az agg honvédek pedig megvendégelik és kocsin viszik az ünnepség helyére.

— Egy debreczeni táblabíró halála.

A debreczeni kir. ítélőtáblához ma délelőtt kitérték a gyászlobogót, amely a magyar bírói kar egyik érdemduz veterán tagjának, Tar Gyula nyugalmazott debreczeni ítélőtáblai bírónak elhunytát jelentette. Tar Gyula hosszú ideig állott a magyar igazságszolgáltatás szolgálatában és nagy képzettségéről, tudásáról és puritán jelleméről fogva egyaránt tiszteletben állott bírótársai, valamint a nagyközönség előtt. A debreczeni királyi ítélőtáblánál másfél évtizedig működött, legutóbb mint a polgári felebbviteli tanács tagja s a múlt év őszén ment nyugalomba hosszú, tiszteletre méltó munkálkodás után. Az utóbbi hónapokban a fővárosban lakott, ahol betegeskedni kezdett és tegnap este meghalt. A debreczeni ítélőtábla bírái kószorút helyeznek Tar Gyula ravatalára.

— A magyarországi királygyakorlatok. Bécsből tavorozzák, hogy a Freudenblatt mai számában ezeket írja: Budapestről a királygyakorlatok elmaradását jelentették. E hírre vonatkozóan megjegyezzük, hogy illetékes helyről nyert értesülés szerint a királygyakorlatokat esetleg mégis megtartják, de ez esetben új helyet jelölnek ki.

— A rendőrtisztviselők járulékal.

Rostás István rendőrfőkapitány egy előterjesztést terjesztett a tanács elé, amelyet a mai ülésen tárgyaltak. Az előterjesztésben a főkapitány azt kérte, hogy a tanács állapítsa meg ama rendőrtisztviselők díjait, akik a mutatóványoknál, orfeumnál, szemleknél teljesítenek szolgálatot. Egyúttal pedig kérte, hogy a díjakat a felek fizessék le előre a hivatalnál. A tanács az előterjesztést el is fogadta, amivel egy visszas állapítást ért véget. Eddig ugyanis ezeket a díjakat a helyszínen adták a kezébe a tisztviselőknek, a mi a rendőri tekintélynek éppen nem vált hasznára. Ezentúl a szolgálatot teljesítő tisztviselőknek közvetlenül a felek nem adhatják át a díjakat, hanem azt előre a meghatározott pénztárnál tartoznak befizetni.

— Az Ehrlich csodaszer lényeg.

hatása. Nagybecskerekéről jelentik: A közkórházban sok nagybecskereki orvos jelenlétében vizsgálták meg azt a két beteget, akit Ehrlich gyógyszerével beoltottak. Az egyik beteg egy középkorú férfi, a másik egy tizenhétéves leány volt. A férfi négy év óta beteg. Nye. vén és torkán nagy sebek voltak, amelyek miatt beszélni és nyelni alig tudott. A leánynak a gégején volt nagyobb seb. Az oltás öt nap előtt történt s az orvosok ma konstataáltak, hogy a sebek teljesen behegédtek s mindkét beteg életvidam. A betegek kijelentették, hogy az

Legjobb a Békési Róza „Csikós” szappana.

oltástól a mai napig, tehát a gyógyulásig alig érkeztek valami kis fájdalmat,

— **Munkások a csapatházban.** A városi tanács mai ülésén a Fried és Adorján cég kérésére kimondta, hogy a csapatház munkáknál dolgozó munkásoknak a csapatház helyiségeit ez év szeptember havától 1000 korona évi bérért használatul átengedi, mert szükségesnek látja közrendészeti és közegészségügyi okokból is, hogy a munkások egy helyütt lakjanak.

— **Jassy Fregoli az Arany Bika Mulatóban.** Tegnap este óriási sikerrel mutatkozott be a világhírű átváltozó művész, Jassy Fregoli. Neve az ő tüneményes, hihetetlenül gyors átváltozásai révén az egész világon ismerős. Különösen nagy sikere volt az „Egy impresszário keservei” bohózzal, amelyben egymaga 6 személyt mintegy 60 átváltozással alakított. A „Nagy Varieté”-ben egy csodálatos univerzális művészt bántunk meg. A „Zenészerző kongresszus”-ról, a „Sokszinű Jassy”-ról és a többi páratlan dolgairól hamarosan az egész városban beszélni fognak. Jassy Fregoli még pár estén felemelt helyárok mellett (I. hely 2 korona, II. hely 1 korona 50 fillér) fog az Arany Bika Mulatóban fellépni.

— **Halálozás.** Súlyos csapás érte özv. Korpásy Dánielnét, Debrecen város első kerületének szülészőjét. Leánya, Juliska, férjzett Madar Károlyné, ma reggel, 32 éves korában, hosszú és súlyos szenvedés után meghalt. A fiatalon elhunyt urissszony temetése a hó 27-én, szerdán délelőtt 10 órakor lesz a Csapó-utca 54. számú gyászháztól.

— **Havazás Erdélyben.** Marosvásárhelyről táviratozzák, hogy a Dobrin havason tenyérnyi vastag, tartós hó esett. A marhaállomány annyira kiéhezett, hogy a fenyőfák galyait ették. A környék nyaralói téli ruhákban, bundákban járnak. A szobákat mindenütt fűtik.

— **A honvédség lövőgyakorlatai.** A debreceni 3-ik honvédszállás a hajduhadházi mezőkön a hó 2-án és harmadikán élestelelő lövőgyakorlatokat tart, miért is a debreceni rendőrség a következő figyelemztetést adja ki a közönséghez: **Figyelemztetés.** Figyelemztetik a közönséget, hogy a m. kir. debreceni 3-ik honvédszállás a Hajduhadház községi keletre fekvő nagy lepelőn keleti lövőterületén a hó 2-án reggel 6 órától délután 3 óráig és 3-án reggel 6 órától déli 12 óráig éles töltenyei harcoszerű lövészetet tart.

— **Gazdák! Földbirtokosok!** Ha kiemelni akarják zsákjaikat a kivágástól és magukat a folytonos felesleges kiadásól, rendeljenek szabadalmazott Barány-féle zsák-kötő készüléket, amely eltart 30—40 évig és drbja csak 10 fillér. Első magyar zsák-kötő készülék gyár B. T. Piacz-u. 66. Cséplésre kiválóan alkalmas!

— **Halálraégett lelenygyermek.** Ma délután Kiss Ferenccé homokkerti lakos lakásán magára hagyta a hét éves kis Karászi Irmát, egy lelenygyermeket, aki már hat éve áll gondozása alatt. A kis leány a spirítuszforralón vasalót akart melegíteni, de az égő spirítusz reá ömlött a ruhájára, a mely lángot vetett. Mire a szomszédok észrevették a bajt, a kis leány halálos égési sebeket szenvedett.

— **Megnyitó előadás a cirkuszban.** Schmidt igazgatása alatt álló első magyar lovarda vállalat ma kedden tartja első előadását elegáns és kényelmes sátrában a Széchenyi-utca végén. A cirkuszt rendkívül jó hír előzi meg és remélhetőleg pártolásban sem lesz hiány. A cirkusz csak néhány napig marad itt.

— **Megvadult bika.** Berettyóújfaluból írják: Berettyószentmárton községben Kenyeres Pál földbirtokos tanyáján az egyik bika kiszabadult az istállóból. A bikával először Madar István béresgyerek szállott szembe, de a bika a levegőbe lódította a szarvaival. Majd Láposi József kocsis vasvillát ragadott, azzal szurta, verte a bikát, hogy az istállóba terelje, de csak jobban felbőszítette. Fél órai fászesztó küzdelem után kimerülten rogyott össze, mire a bika rárohant és öklelni kezdte. Erre a bikát lelőtték. A béresfiú és a kocsis állapota súlyos, de nem életveszélyes.

— **Kettős tűzhalál a kocsi tetején.** Nyiregyházaról jelentik: Kotaj pusztán marómes szerencsétlenség történt. Moldován József szénát fuvarozott haza a mezőről. A megrakott kocsi tetején ült vele együtt három éves kis leánya is. Egyszerre a széna ismeretlen okból kigyulladt s csakhamar az egész kocsi lángokban állott. Mire a tűzet észrevették, Moldován teljesen összeégett, a kis leány pedig oly súlyos égési sebeket szenvedett, hogy a kórházban néhány óra alatt meghalt.

— **A két nap halottal.** Vasárnap és hétfőn az állami anyakönyvi hivatalban a következő halálozásokat jeleztették be: Vértesi Imre ref. 23 éves, özv. Nagy Mártonné r. kath. 76 éves, Tamás Mária ref. 4 hónapos, Kozma Ferenc ref. 66 éves, Tóth Sándor ref. 5 hónapos, Szodrai Sándor ref. 84 éves, Vince Péter rom. kath. 22 éves, Balogh Ilona ref. 11 hónapos, Mikula József ref. 14 hónapos. Munkácsy Tibor ref. 23 éves, Fórián Róza ref. 7 hónapos, Nyári András ref. 35 éves, Gömöri Lipótné ref. 55 éves, özv. Vida Sándorné ref. 63 éves, Tóth György rom. kath. 74 éves, Sandra Jánosné gör. kath. 65 éves, Madar Károlyné ref. 33 éves, Szabó Mihályné ref. 48 éves, Gutmann Jenő izr. 5 napos, Györfi Rózsa ref. 2 hónapos.

— **Gyermekének gyilkosa.** Alsólendváról jelentik: Rémes gyilkosság történt a közeli Lovászi községben. Szabó Józsefné ujszülött gyermekét megölte és a kis áldozatot a ház udvarában levő trágyagödörbe elásta. A disznók és csirkék a kis holttestet kikaparták és így a házbeliek ráakadtak. A nyomozást vezető osendőrőrsvezető kiderítette, hogy a gyermekgyilkos anyának bűntársa is volt.

— **Mindennemű könyvkötések.** bördizsmunkák, reklámek stb. Antalfy Ferencz könyvkötész tében készíttetnek Piacz-utca 31.

— **Óriási ezüst írókészet** — egy készülő jutileuma rendelve — latható Sándor ékszerésznél.

— **Eladó uri ház,** szőlő és szántó földek. Kiadó uri lakások, istálló és szin. Bővebbet Csapó-u. 12. bankiroda.

— **Városunk legtekintélyesebb orvosai** elismerik, hogy legjobb sérvkötők, hásköttők, hátegyenesítők, gumiharisnyák orthopéd és betegápolási cikkek Schön Sándor keztyű, kötszer és orvosi műszertárában kaphatók. Debreczen Piacz-u. 12.

— **Műbarátok** vegyenek ajándékul egy szép gummi nyomatot. Egyedüli készítője Némethy fényképész Piacz-utca 42.

— **Villamos** berendezéseket legmegbízhatóbban és jutányosan rendez be Földvári Piacz-utcai ideiglenes barak. Telefon 168. sz. Tanulók felvételnek.

— **Belfőzéshez** dupla vastag pergamentpapír Thaisz Arthur papír áruházában kapható.

— **Sérvkötők** óriási vétel miatt egyoldali drb 3 kor. Dupla 6 kortól kapható míg a raktár tart Vitáriusnál Szent-Annában 1. szám alatt.

— **Olla** higien gumit bevezettem többi amerikai higien gumi óvszerek mellé. Vitárius Szentanna-u. 1. sz.

FŐVÁROSI BAZÁR

Debreczen, Simonffy-utca 1. sz. Bórpalota

Közgazdaság.

Terménytőzsde.

Echvarcz E. debreczeni bizományos távirati jelentése
Budapest, 1910. jul. 25.

Készáru 10—15-el olcsóbb.	
1910. októberi buza	9.56—57
1911. áprilisi buza	—
1910. májusi buza	—
1910. októberi rozs	7.11—12
1910. áprilisi rozs	—
1910. májusi rozs	—
1910. októberi zab	7.21—22
1911. májusi tengeri	—
1910. júliusi tengeri	5.60—61
1910. augusztusi tengeri	—
1910. augusztusi repce	—

Megnyit

Csillag Arthur

modern papíráruház

➤ könyv-, zenemű- és írószerkedése ◀
a városháza épületében.

Regény-Csarnok.

Fényes házasság.

(102.) Irtá: Vértesi Arnold.

A fözlaklatott szenvedély magas lányokba lebeg. Oh! mint szeretne oda borulni Idának lábainhoz s azt mondani neki: könyörülj rajtam, ne hagyj el!

De az ut odáig egy holttesten vezet át, egy szép fiatal nő holt testén, ki mindenütt tündöklött, a hol hajdan megjelent és most ott fekszik, iszapból, sártól beborítva s ruháiról csurog a víz.

Irtózza fordítja el szemét Fodor Gyula s eszébe jut, hogy e tündöklő szép ifju nő felesége volt, hogy e behunyt szemek egykor reá mosolyogtak, hogy e megdermedt karok egykor őt ölelték.

A lázas kin, mely azyán átnyilal, olyan, mintha saskeselyűk tépnék, láthatlan saskeselyűk, melyeket ah! soha el nem űzhet.

— Megörülök! — susogja, összeszorítva homlokát.

Az iszonyu lelki harc, a kin, a kétségbeesés ott vonaglik arcának izmain is, ott villog szemében is. Szikrázó szemekkel, fenyegetve fordul az orvos felé:

— Miért jött ön ide?

— Kötelességemet teljesíteni, — felel az.

A szikrázó nyugodt felelet megállítja a dühöngőt, a fiatal ember lesüti szemét, valami bocsánatkérésfelét hebeg s kimerülten roskad a székre.

Hanem pár perc múlva újra felpattan. Szemei most még vadabul szikráznak, iszonyu rémület látszik arcán.

— Vigyék el innen a holtat... vigyék el! — ordít. — Nem én öltem meg.

Két izmos kéz lenyomja a székre az őrzöngőt.

— Az istenért! térjen eszméltre, — szól az orvos megborzadva; — látja, hogy

Weisz Adolf posztó kereskedése **ideiglenesen** a **főtőzsdével szemben** — **levő bódében.** —

Apró hirdetések.

Minden szó 5 fillér.

Betöltendő.

Egy vizsgázott fűtő és egy fiatal lakatos segéd a „Hortobágy” gőzmalomban felvétetik.

Munkás leányok felvétetnek Honvéd-utca 16. szám alatt.

Szálláságra Csapó-utca 2. egy ember kimerőnek jó fizetéssel felvétetik.

Teljes ellátással vagy fizetéssel tanuló keresztek tüszér üzletbe. Szent-Anna u. 39.

Felvétetnek molnársegédek és malom munkások K 2.60—2.80 napibér mellett az Erzsébet malom részvénytársaságnál.

Adas-vétel.

Gabonás zsákok és mindenféle ponyvák olcsón beszerezhetők Fohn zsáküzletében Petőfi-tér a nagyállomás közelében.

Fűszerüzlet — trafikál és italméréssel — elutazás miatt azonnal eladó. Cim a kiadóhivatalban.

Ha nincs pénze és szüksége van, vászon asztalterítő, szövet és csipke-függöny, futó és nagy szőnyegre. Paplan és fianel takarók, férfi és női felsőitők, kész férfi ruha öltönyre vagy tükör, kép és butor, a mai naptól fogva oly olcsón lesz eladva, hogy mindenkinek saját érdeke, hogy egy próba bevásárlást eszközöljön. Tisztelettel Kaiser Salamon.

28 krajczárért fejfel férfi vagy női harisnyát Benyáts Emil villanyerőre berendezett harisnyagyára. Debreczen, Tiszapalota

Szalma, Panama és nemez kalapokat legjobban tisztít Békés Lajos kalapos műhelye. Piacz-utca 46., az udvarban.

Legmagasabb árban veszek petroleumos hordókat. Pollák Zsigmond. Telefon 441.

Gallér és sima ruha vasaló gép gázmelegítésre azonnal eladó Arany Janos u. 15. sz.

Két darab gázkályha megvételre kerestetik. Czim a kiadóba.

Egy jókarban lévő, finomabb (nickelezett) copirpres megvételre kerestetik. Czim a kiadóban.

Pacz elején 10 holdas kaszáló épületekkel eladó vagy kiadó. Medgyesy Ferencz Eötvös utca 4.

Lakás.

Egy 5 szobás modern utcai lakás közel a piacshoz, azonnal kiadó. Czim a kiadóban

Külföldi utcai butorozott szoba Szent-Anna-utca 39. szám alatt kiadó.

Különféle.

Weisz Ferencz épület és mű-butor asztalos
Lőzsei-kir.-h.-u. 60. Készít minden az asztalos szakmába vágó munkákat elsőrendű kivitelben, mérsékelt árban.

Szép csak az lehet, ki **Mauthner**

„Lillom-crémjét”

használja. — Vételnél Mauthner névre ügyeljünk. Kapható **Arany-Angyal** gyógyszerár Debreczen, Piacz- és Szent-Anna-utca sarok

Ingbluzok, kötények, fehérneműk varását és gomluk varrását elvállalok, házhoz is elmegyek. Czim a kiadóba.

Ügyes tarka varró nő házakhoz ajánlkozik Varga-u. 11. sz.

Piacz utca 75. sz.
Bauer Károly
óra és ékszer üzlete az (Iparbankkal szemben)
»» **Kitünő órák** »»
legjobb divatu ékszerek legjutányosabb árban, valamint javítások legjobb szakértelemmel óras műhelyemben Piacz-utca 75. sz.

Szántó Zsigmond

modern kárpitos és díszítő
Debreczen, Piacz-utca 63. sz.

Készít a mai kor igényeinek a legszebb kivitelű szaton és

uri szoba berendezéseket

a legegyszerűbből a legdíszesebb kivitelig, valamint igen jutányos árban valódi önműködő **Flosz Roletákat**, nagyobb megrendezési tetemes ár- engedmény.

Legjobb minőségi **madracokat** házaknál úgy helyben és vidéken elkészítem.

Jó munkámért többszöri kitüntetés.

LÁSZLÓ ZSIGMOND ÁLLATORVOSI

RENDELŐ-IRODÁJA

nagy és kis állatok részére Csapó-u. 30.
Telefon 558. sz.

Törlesztéses kölcsönöket

földbirtokra és bérházakra

a legelőnyösebb feltételek mellett

engedélyez az

Általános Forgalmi Bank

Részvénytársaság

Debreczen, Piacz-utca 68. sz.